

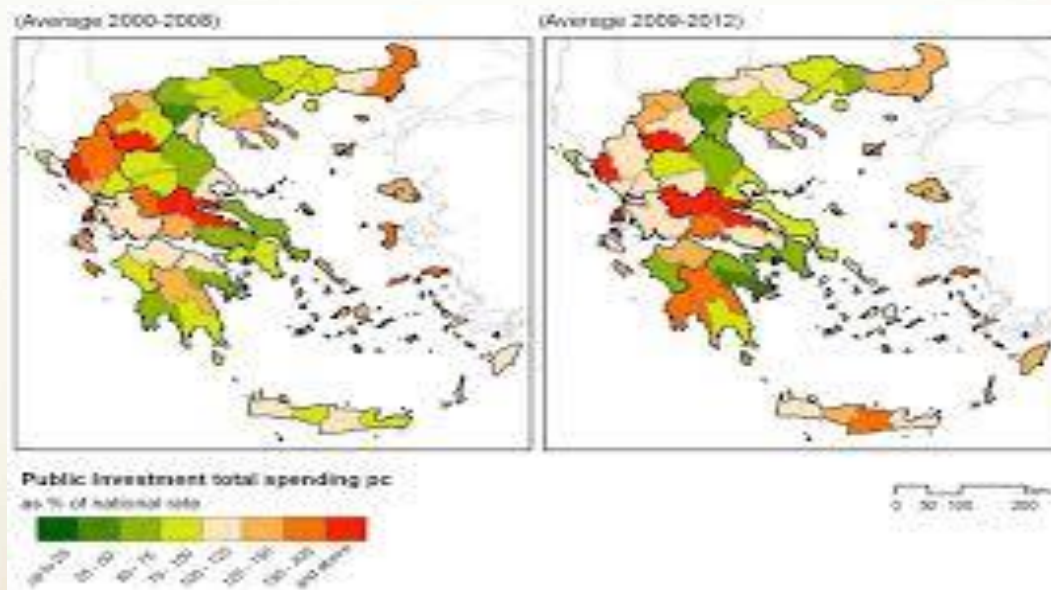
«Γεωγραφικές ανισότητες στην υγεία στα 127
Ελληνικά νησιά: Πολιτικές υγείας για να ξεπεραστούν
εν μέσω οικονομικής κρίσης»

Αλμπάνη Ν. Ελένη
Επίκουρος Καθηγήτρια Νοσηλευτικής , Πανεπιστήμιο
Πατρών

➤ Η χώρα μας είναι η μοναδική στην Ευρώπη που έχει τόσα πολλά νησιά με τόσες πολλές ιδιαιτερότητες.

➤ Συγχρόνως, η γεωγραφική πολυδιάσπαση, λόγω της πληθώρας ορεινών χωριών και νησιών, και η έντονη αστικοποίηση, κυρίως στα δύο μεγάλα κέντρα, Αθήνα και Θεσσαλονίκη, **δεν διευκολύνουν την ικανοποιητική επέκταση της υγειονομικής φροντίδας.**

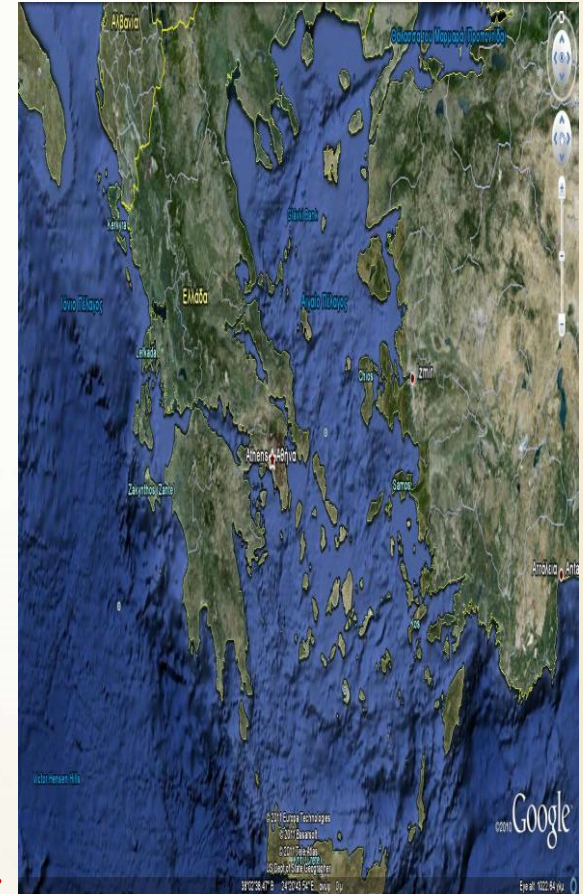
➤ Στις αναπτυσσόμενες χώρες του κόσμου, η παροχή υπηρεσιών υγείας στοχεύει κυρίως στον έλεγχο των λοιμωδών και των αναδυόμενων χρόνιων νοσημάτων, καθώς και στην εξασφάλιση κατάλληλης τροφής και πόσιμου νερού. (McCool et al. 2011).

➤ Αντίθετα, στις χώρες του ανεπτυγμένου κόσμου, βασικός στόχος είναι η **ισότιμη πρόσβαση των κατοίκων των νησιωτικών περιοχών στις υπηρεσίες υγείας**, όπως τις απολαμβάνει το σύνολο του πληθυσμού της χώρας (Douglas 2005).

Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των νησιών και νησιωτικότητα

- Η Ελλάδα είναι μια χώρα με έντονο νησιωτικό χαρακτήρα. Διαθέτει περισσότερα από 2.500 νησιά και νησίδες, εκ των οποίων περίπου τα 165 κατοικούνται.
- Εξ ορισμού τα νησιά αποτελούν **γεωγραφικά απομονωμένες περιοχές** λόγω του υδάτινου περιβάλλοντός τους και οι περιορισμοί που συχνά εμφανίζονται σε:
 - ✓ Έκταση
 - ✓ πληθυσμό
 - ✓ φυσικούς πόρους
 - ✓ συγκοινωνιακές δυνατότητες
- Καθορίζουν σε μεγάλο **βαθμό τις ανάγκες, την αναπτυξιακή ικανότητα και το βαθμό απομόνωσής τους.**

Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των νησιών και νησιωτικότητα

- Τα νησιά αποτελούν ευάλωτες περιοχές, καθώς είναι **ιδιαίτερα εκτεθειμένα** σε φυσικά φαινόμενα και ανεξέλεγκτες περιβαλλοντικές συνθήκες.
- Τέλος, οι νησιωτικές περιοχές παρουσιάζουν **ιδιαίτερα πολιτισμικά χαρακτηριστικά**, τρόπο ζωής και βιωματική ταυτότητα, που πηγάζουν από την αντίληψη των κατοίκων αλλά και των επισκεπτών για το νησιωτικό χαρακτήρα.

Ποια είναι η κατάσταση των Δομών Υγείας στη νησιωτική Ελλάδα;

➤ Δυσκολία πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας των κατοίκων λόγω ελλείψεων:

- ✓ Ασθενοφόρο
- ✓ Διασώστες

Ποια είναι η κατάσταση των Δομών Υγείας στη νησιωτική Ελλάδα;

- Φτάνοντας στο Κ.Υ αντιμετωπίζουμε με προβλήματα που επικρατούν στην οργάνωση υπηρεσιών υγείας:
- ✓ **Ελλείψεις Ιατρών...** αν και η χώρα μας έχει έξι γιατρούς ανά 1.000 κατοίκους μέσος όρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι μόλις 3,3 γιατροί ανά 1.000 κατοίκους.
- ✓ Σωστές ειδικότητες ...

Ποια είναι η κατάσταση των Δομών Υγείας στη νησιωτική Ελλάδα;

✓ *Ελλείψεις Νοσηλευτών...*

Ακριβώς αντίθετη είναι η κατάσταση με το Νοσηλευτικό και, στο οποίο η αναλογία στη χώρα μας είναι 4,3 νοσηλευτές ανά 1.000 κατοίκους.

✓ Στα νησιά ακόμα ποιο *απογοητευτική κατάσταση!!*

Ποια είναι η κατάσταση των Δομών Υγείας στη νησιωτική Ελλάδα;

- **Ελλείψεις** Υλικοτεχνολογικού εξοπλισμού... επανδρωμένα Ιατρεία ..
- **Ελλείψεις** Μηχανημάτων για την διενέργεια διαγνωστικών εξετάσεων (αιματολογικό, ακτινολογικό, καρδιολογικό, υπέρηχο).
- **Έλλειψη** βραχείας νοσηλείας...

Χάραξη πολιτικής

εξασφαλισθεί
υγειονομική
προστασία

φροντίδα υγείας

περίθαψη
των
κατοίκων
και των
επισκεπτών

να
βελτιωθεί η
παροχή
υπηρεσιών
από το
κράτος

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Αναγκαίο να καθοριστούν σαφή κριτήρια και πρότυπα χωροθεσίας, μεγέθους ανάπτυξης και τύπου λειτουργίας των Μονάδων Υγείας, κυρίως των Κ.Υ., και των Π.Ι.
- Τα κριτήρια θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη:
 - Ιδιαιτερότητες πληθυσμιακές (αριθ. μόνιμων κατοίκων, τουριστική κίνηση).
 - Ενδεχόμενες επιδημιολογικές ιδιαιτερότητες.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

➤ Τα κριτήρια θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη:

. Εγγύτητα και ευχέρεια πρόσβασης σε μεγάλο Β΄ βάθμιο και Γ΄ βάθμιο Νοσοκομείο.

- Δυνατότητα χρήσης εναέριων, πλωτών ή χερσαίων μέσων.
- Άλλους κοινωνικούς ή εθνικής σημασίας παράγοντες.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Το πρότυπο λειτουργίας Κ.Υ. θα πρέπει να περιλαμβάνει:

- Αναβάθμιση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας υγείας.
- Τις αναγκαίες ειδικότητες και τον απαραίτητο αριθμό ειδικευμένων Ιατρών.
- Να δοθούν κίνητρα , (οικονομικά και επαγγελματικά), θα συμβάλλει στην προσέλκυση ειδικών ιατρών στα μικρά νησιά.
- Πρόγραμμα ενιαίας εκπαίδευσης για Ιατρικό , Νοσηλευτικό , Διασωστές στην **Επείγουσα Προνοσοκομειακή Αντιμετώπιση.**

Figure 1.1 ERC Chain of Survival.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ:

- ΣΤΗΝ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΑΕΡΑΓΩΓΟΥ.
- ΣΤΗ ΒΑΣΙΚΗ ΚΑΙ ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΖΩΗΣ .
- ΣΤΗ ΔΙΑΚΟΜΙΔΗ ΒΑΡΕΩΣ ΠΑΣΧΟΝΤΟΣ / ΤΡΑΥΜΑΤΙΑ.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Ενιαίο προγραμματισμό για την εφαρμογή **προγραμμάτων πρόληψης** ή προσυμπτωματικής διάγνωσης.
- Σαφή προσδιορισμό των όρων εγκατάστασης και λειτουργίας αναλυτικού ή απεικονιστικού εξοπλισμού (**αιματολογικό, καρδιολογικό, ακτινολογικό, υπέρηχο**)
- Σύνδεση με **κεντρικά νοσοκομεία για γγνωμάτευση**, κινητές μονάδες προληπτικής ιατρικής για κάλυψη μικρών νησιών.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Μηχανισμός επιστημονικής αξιολόγησης του τύπου και της **αναγκαιότητας των διακομιδών των ασθενών** (medical audit).
- Το μέσο κόστος διακομιδής ανά ασθενή **αυξήθηκε** τα τελευταία έτη κατά 154% (**2.264 ευρώ έναντι 1468**).
- Ενώ τα τοπικά Νοσοκομεία αποτελούν ορθά την πρώτη επιλογή διακομιδής ασθενών στην ηπειρωτική χώρα.
- Αυτό μπορεί να μην δικαιολογείται οικονομοτεχνικά στην περίπτωση νησιών **χωρίς συχνή ακτοπλοϊκή σύνδεση** με αυτά.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Στόχο θα πρέπει να αποτελεί η **μείωση των διακομιδών.**
- Οι διακομιδές επειγόντων περιστατικών και κυρίως οι αεροδιακομιδές, κρίνονται γενικά **ως επισφαλείς.**
- Το γεγονός αυτό συχνά δεν είναι αντιληπτό από τον πληθυσμό του νησιού, που τις **αντιμετωπίζει ως μοναδική διέξοδο** για άμεση πρόσβαση σε καταλληλότερες συνθήκες περίθαλψης.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

➤ Και η ανάπτυξη δικτύου τηλεϊατρικής:

- Παρέχει άμεση υποστήριξη σε:
Απομονωμένες περιοχές (ορεινές-νησιωτικές).
- Περιπτώσεις, που δεν είναι εφικτή η μετακίνηση του ασθενούς .
- Περιπτώσεις ατυχημάτων.
- Περιπτώσεις καταστροφών.

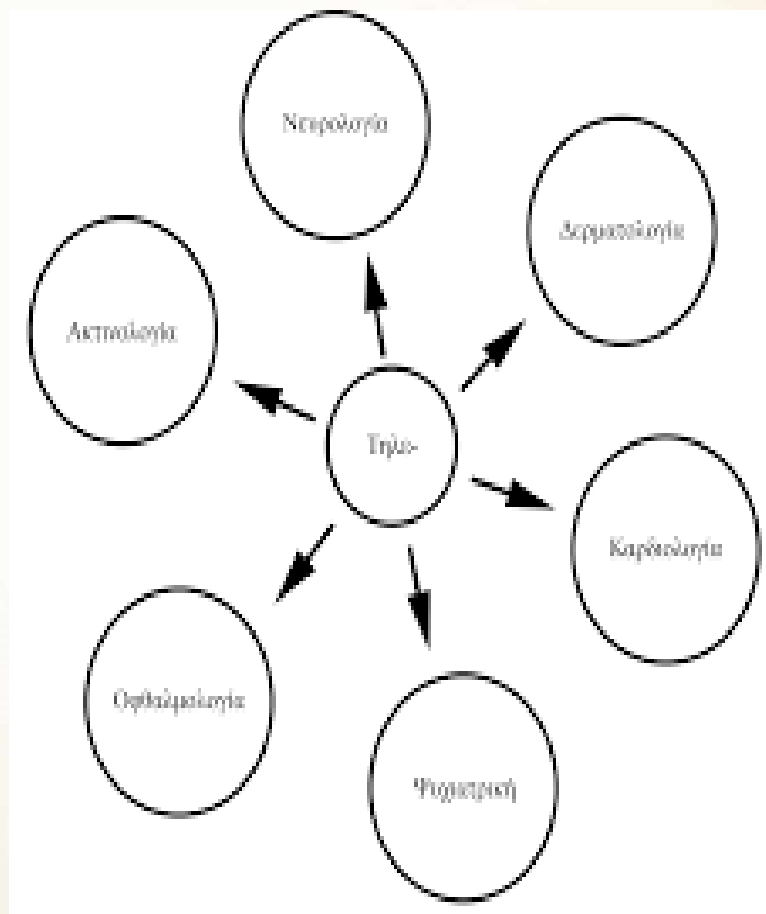

Εφαρμογές της Τηλεϊατρικής

Οφέλη ασθενών από την εφαρμογή της Τηλεϊατρικής

- Παροχή **ίσων δικαιωμάτων πρόσβασης** στις υπηρεσίες για όλους τους πολίτες.
- Παροχή αναβαθμισμένων υπηρεσιών υγείας στους πολίτες **απομακρυσμένων περιοχών**.
- Βελτίωση των χρόνων αντίδρασης του ιατρικού μηχανισμού **σε επείγοντα περιστατικά**.
- Αποφυγή **άσκοπων διακομιδών** και επομένως μείωση χρόνου νοσηλείας.
- Παροχή δυνατότητας **εγκυρότερων διαγνώσεων**.
- Διάχυση ιατρικής πληροφορίας.
- Ευφυής **διαχείριση των ιατρικών πόρων**.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

➤ Το ιδιαίτερο πρόβλημα της εποχιακής τετράμηνης **αύξησης της ζήτησης υπηρεσιών** (λόγω τουρισμού) θα πρέπει:

α) να αναλυθεί κατά περίπτωση.

β) να αντιμετωπιστεί με ενίσχυση σε προσωπικό, τεχνικά μέσα, εκπαίδευση κ.λ.π.

γ) να αντιρροπιστεί οικονομικά με την ανάπτυξη **«ιατρικού τουρισμού»**.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!!!

